

Cenovna gibanja

Ekonomsko ogledalo

UMAR

številka 11/2003

str. 6

Indeksi cen	2002		2003		
	XII 2002/ XII 2001	Φ (I-XII 02)/ Φ (I-XII 01)	X 2003/ IX 2003	X 2003/ X 2002	Φ (XI 02-X 03)/ Φ (XI 01-X 02)
Cene življenjskih potrebščin (CPI)	107.2	107.5	100.3	104.8	105.9
Blago	106.4	106.3	100.7	104.3	105.4
Goriva in energija	106.4	104.2	99.7	100.7	103.8
Drugo	106.4	106.8	100.9	105.0	105.6
Storitve	109.4	110.7	99.5	106.2	107.5
Regulirane cene¹	109.5	110.7	99.8	102.3	105.0
Energija	106.2	106.1	99.6	100.4	104.3
Drugo	116.0	118.5	100.2	106.3	106.5
Osnovna inflacija					
Odrezano povprečje	106.9	106.6	100.1	105.6	106.2
Brez hrane in energije	106.0	106.1	100.6	104.2	105.2
Cene industrijskih proizvodov (IPI)	103.7	105.1	100.2	102.3	102.8
Vmesna poraba	102.0	103.7	100.1	102.5	102.0
Investicije	103.5	102.7	100.0	99.2	100.4
Široka poraba	105.9	107.5	100.2	102.9	104.6
Cene v EU (12)					
Cene življenjskih potrebščin (MUICP)	102.3	102.2	100.1	102.0	102.1
Brez hrane, energije, tobaka in alkohola	102.2	102.4	100.2	101.7	101.9
Cene industrijskih proizvodov (IPI)	101.5	99.9	100.0	101.1	101.6

Vir podatkov: CPI, IPI: SURS, nadzorovane cene, osnovna inflacija: ocena UMAR, MUICP, IPI v EU: Eurostat (začasni podatki) in preračun UMAR. Opombe: številke se zaradi zaokroževanja ne seštevajo vedno, ¹zaradi sprememb indeksa reguliranih cen v letu 2003 podatki med posameznimi leti niso neposredno primerljivi, ²podatek za predhodni mesec.

Cene življenjskih potrebščin so se **oktobra drugi mesec zapored povišale za 0.3%**, njihova medletna rast pa se je znižala na 4.8% (oktobra lani je znašala 7.2%). Počasnejša rast cen kot v istih mesecih lanskega leta je povzročila tudi nadaljnje umirjanje povprečne inflacije, ki je bila oktobra od primerljive lani nižja za 1.6 odstotne točke.

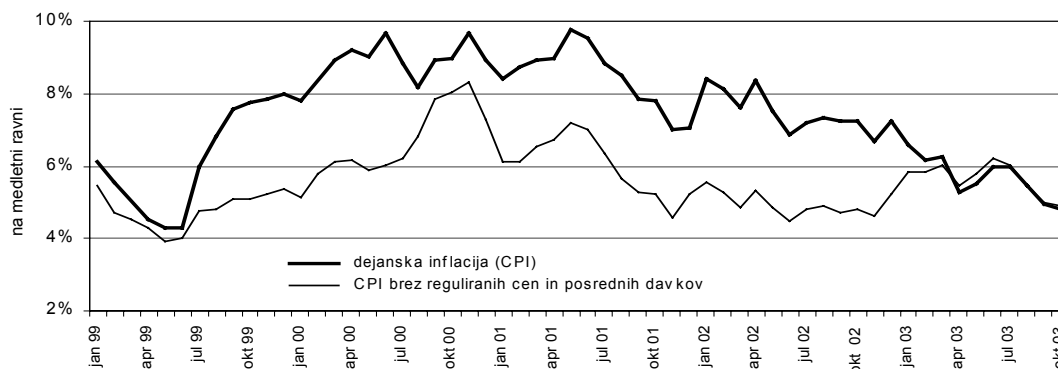
Oktobrska inflacija je bila podobno kot že v predhodnih dveh mesecih zaznamovana s **spremembami cen, ki so pod močnimi sezonskimi vplivi**. Med posameznimi spremembami cen sta tako izrazito odstopali dve skupini: 6.9% višje cene obleke in obutve, ki so k inflaciji prispevale 0.6 odstotne točke, ter 2.0% nižje cene v skupini rekreacija in kultura, zaradi katerih je bila inflacija nižja za 0.2 odstotne točke (kar je v celoti posledica 16.1% nižjih cen počitnic).

Cene, ki so pod **različnimi oblikami regulacije**, so se oktobra znižale za 0.2%, kar je posledica nižjih cen tekočih goriv za prevoz in ogrevanje (za 0.4%). Gibanje cen tekočih goriv na mediteranskih borzah in tečaja ameriškega dolarja bi sicer povzročili dvig njihovih cen pred obdavčitvijo, njihove maloprodajne cene pa so bile nižje zaradi znižanja trošarin na vse štiri vrste tekočih goriv. Vlada je s tem nadaljevala s politiko acikličnega prilagajanja trošarin, ki poleg neposrednega vpliva na rast cen znižuje tudi inflacijska pričakovanja. Hkrati pa se je zmanjšal prispevek trošarin k inflaciji, ki je v desetih mesecih letos tako znašal 0.5 odstotne točke (v istem obdobju lani 1.7 odstotne točke).

Med posameznimi skupinami reguliranih cen so se oktobra ponovno **povišale cene osnovnih komunalnih storitev**. Njihova medletna rast je znašala 8.9% in tako ostaja edina skupina reguliranih cen, ki presega medletno rast prostih cen.

Cene osnovnih komunalnih storitev so tudi največ prispevale k ohranjanju visoke stopnje medletne rasti cen reguliranih storitev. Ta se je v letošnjem letu znižala za 16.0 odstotne točke in oktobra znašala 7.9%, medtem ko se je medletna rast cen blaga, ki je pod različnimi oblikami regulacije, znižala za 5.1 odstotne točke in znašala 0.8%. V istem obdobju se je rast cen storitev, ki se oblikujejo prosto, znižala za 2.1 odstotne točke in oktobra znašala 5.7%, proste cene blaga pa so se znižale za 1.5 odstotne točke na 5.1. K zmanjšanju **razkoraka med rastjo cen storitev in blaga** v letošnjem letu za 1.1 odstotne točke je tako relativno največ prispevala počasnejša rast cen storitev pod različnimi oblikami regulacije.

Graf: Dejanska inflacija ter rast cen življenjskih potrebščin brez reguliranih cen in posrednih davkov

Vir podatkov: SURS (CPI), UMAR (CPI brez reguliranih cen in posrednih davkov).